İnhisarlar teşkilâtı

Tatbika yeni başlanan kanunun semereleri

Raif Karadeniz, idare memurlarının şimdiye kadar ne olduğu anlaşılamıyan haklarının tespit edildiğini bildirdi

Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz şehrimizde yaptığı tetkiklerden sonra dün akşam Ankaraya hareket etmiştir. Vekil hareketinden evvel bir muharririmizin suallerine cevaben şu beyanatta bulunmuştur:

— İnhisarların yeni teşkilât kanunu neyi temin etmiştir ve tatbika başlanmış mıdır?

«— Teşkilât kanunu İnhisarlar İdaresi faaliyetini tamamen esaslı ve hukukî çerçeve içine almıştır. Bu kanun sadece kadroları değil idare organlarının ve şubelerinin taşra teşkilâtında bulunan memuriyetlerin vazife ve salâhiyetlerini de göstermektedir. Bu kanunla halledilen bellibaşlı işlerden birisi idare memurlarının şimdiye kadar ne olduğu anlaşılamıyan haklarının tesbit edilmiş olmasıdır. Bu husustaki esaslara göre, İnhisarlar memurları devlet memurları için tanınmış bulunan her sahadaki hakları tecavüz etmiyen ve onlarla muadil sayılabilecek haklara sahib olmaktadırlar. Bu keyfiyet bizim için mühimdi. İstenilmediği zaman kolundan tutulup atılabilecek olan bir memurla muayyen ve kanunî sebeblere istinad etmedikçe vazifesinden çıkarılamıyacak olan bir memurun faaliyeti ve sâyi arasında ehemmiyetli fark vardır. Hakları tanınmış ve nelerden ibaret bulunduğu tesbit edilmiş olan bir memurdan vazifesini iyi ve mükemmel yapabilmesini istemek ve onu bekiemek bizim de hakkımızdır. Bu bakımdan da teşkilât kanunu esaslı bir meseleyi halletmiş bulunuyor.

Bu kanunu şüphesiz okumuşsunuzdur. Onda bu söylediğimden başka faydalı olabilecek mühim hükümler de gördünüz.

Kanunun tatbikına başladık. Bunun yapılmasını emreylediği nizamname lâyihalarını hazırlayoruz. Diğer taraftan kadroyu da tatbik ettik. Bu kadro ile İnhisar memurlarının almakta bulundukları ücretler barem derecelerine intıbak etmektedir. Endişemiz açıkta memur kalmamasıydı. Buna çok dikkat ettik. Kanun mer'iyete girince hesaben 102 memurun açıkta kalması icab edecekti. Fakat münhallere tayinler yapmak suretile bu adedi 39 a kadar düşürmeğe muvaffak olduk. Açıkta kalan bu memurlar da teşkilât kanununa ilâve olunan bir madde hükmüne göre açıkta kaldıkları müddetçe maaşlarını tam alacaklar ve derecelerine uygun bir memuriyet açılınca o memuriyete yeniden tayin olunacaklardır. Buna göre, açıkta kalan bu memurlarımızın açıkta kalışları kadro tatbikatının zarurî bir neticesi olmuştur. Maaşlarını alacaklarına ve imkân husulünde yeniden tayinleri yapılacağına göre maddeten ve manen mutazarrır olmıyacaklardır.»

— İnhisarlar memurlarının tekaüdlükleri hakkındaki kanunda bir değişiklik yapılacak mı?

«— Halen mer'i olan bir tekaüd kanunu vardır. Bu kanunun mağdur bıraktığı bazı memurları bu mağduriyetten kurtarmak ve o kanuna lüzumlu ve faydalı gördüğümüz bazı hükümleri ilâve eylemek üzere bir tadil projemiz vardır. Tetkik edilmektedir. Yakında bunu Büyük Millet Meclisine teklif edilmek üzere Vekiller Heyetine arzedeceğim.»

— Küçük rakı şişelerinin kaldırılacağı havadisi doğru mudur?

«— Bir gazete verdiği havadiste bundan sonra rakıların bir litrelik şişeler içinde satılacağına işaret etti. Böyle bir şey yoktur. Piyasada halen mevcud olan şişelerin satışına devam edeceğiz. Eskiden on santilitrelik şişeler vardı. Onları kâmilen kaldırdık. Şimdi piyasadaki şişelerimiz on beş, yirmi beş, elli ve yüz santilitreliktir.»

— Rakının alkol derecesi düşürülecek mi?

«— Böyle bir tecrübe yaptık, iyi netice vermedi. Binaenaleyh artık böyle bir şeyle meşgul olmıyacağız. Rakıyı halen mevcud derecelerile muhafaza edeceğiz. Sadece yapacağımız iş, rakı istihlâkini tahdid edebilmek için mevcud tedbirlerimizin tatbikına devamdan ibarettir.»

— Kibrit fabrikasını ziyaret ettiniz, fabrikayı nasıl buldunuz?

«— Fabrika iyi çalışmaktadır. Bugünkü ahval ve şerait içinde iptidaî maddeler tedariki müşkül olduğunu biliyorsunuz. Halen bizim için bu hususta iki mühim mesele var. Birisi memleketi kibritsiz bırakmamak, diğeri de piyasaya çıkarılacak kibritlerin vasıfları düşük ve işe yaramaz bir halde olmamalarını temin etmektir. Bu iki işin teminine çalışmaktayız. Kibrit şirketi de bu hususta hüsnüniyetle çalışmakta ve gayret göstermektedir.»

— Paşabahçe fabrikasında tetkikler yaptığınızı öğrendik, nasıl buldunuz?

«— Paşabahçede yeni bir fabrika yaptırdığımızı biliyorsunuz. Birkaç senedir devam eden inşaat ikmal edildi. Güzel bir fabrika oldu. Bugünlerde cihazlarımızı bu yeni fabrikaya nakletmekle meşgulüz.»

—Şarab kanunu ne haldedir?

«— Bu lâyiha Büyük Millet Meclisinin bazı encümenlerinde müzakereden sonra Bütçe Encümenine geldi. Bu encümende müzakeresi bittikten sonra son olarak Gümrük ve İnhisarlar Encümeninde de tetkik olunacak ve Meclis heyeti umumiyesine arzedilecektir. Lâyiha sadece şarabdan bahsetmiyor. Halen mer'i bulunan alkol ve alkollü içkiler kanunu yerine kaim olacak ve o kanunu ortadan kaldıracaktır. Bazı mühim esasları ihtiva etmektedir.»

— İnhisar fabrikalarında çalışan işçilere parasız yemek verileceği söyleniyor, doğru mudur?

«— Doğrudur. Bizim müesseselerimizde çalışan işçiler ekseriya müesseseye uzak bulunan evlerinden gelmekte ve öğle yemekleri için evlerine dönemiyerek müessese içinde çok basit ve kuru yemeklerle iktifa etmektedirler. Bunu düşünerek İnhisarlar umum müdürlüğünün fabrika, tuzla, işletme yerleri gibi iş yerlerinde toplu olarak çalıştırdığı işçilere, çalıştıkları günlerde ve günde bir defa yemek verilebilmesine bütçe kanunumuza eklenen bir madde ile Büyük Millet Meclisinden mezuniyet aldık. Şimdi bu tertibatla meşgulüz. Yakında bütün iş yerlerimizde bunu tatbika başlayacağız. İşçilerimize ücretlerini tam vereceğiz ve yemek mukabilinde kendilerinden hiç bir şey istemiyeceğiz.»

— İhracat vergisi gümrüklerin varidatını artıracak mı?

«— Kanunun mer'iyete girdiği tarihtenberi çok zaman geçmedi. Bir hazirandan itibaren bunu tatbik etmekteyiz. Kıymet üzerinden alınacak olan bu verginin ihracatımızın miktarile mütenasib olarak varidatımızda bir tezayüd husule getirmesi tabiidir. Ancak işlerin geri kalmaması için ihracat yerlerindeki servislerimizi bu kanun icabına göre tanzim etmekteyiz.»

Köy enstitülerinde okuyan talebe

Bir sene sonra üç bin muallim mezun olacak

Maarif Vekâleti, köy enstitülerinden alınan neticeler üzerindeki tetkiklerini ikmal etmiştir.

Enstitü programının tatbik mevkiine konduğu zaman dördü muallim mekteblerinde, onu da muhtelif yerlerde ayrı binalarda olmak üzere 14 köy enstitüsü açılmıştı. İki senedenberi faaliyette bulunan enstitülere halen 6000 talebe devam etmektedir. Vekâlet, bu sene, yeniden 3000 talebe alınması için alâkadarlara emir vermiştir. Enstitülerden üç sene sonra, ilk olarak 3000 muallim mezun olacaktır.

Mevcud ilk mekteblerde bir buçuk milyon talebe okumaktadır. Otuz bin muallim çıktıktan sonra 3 milyon ilk tahsil talebesinin mekteb ve muallim ihtiyacı temin edilmiş olacaktır.

Bu programın daha plânlı olarak tatbiki için Maarif Vekâleti yeniden hazırlıklar yapmaktadır. Bu cümleden olmak üzere, mahallin ihtiyaclarına uygun, enstitü binalarının bir iki sene içinde bitirilmesine çalışılacaktır. Enstitülere ziraat malzemesi, ziraat hayvanı, tohum gibi lüzumlu eşyanın tedariki için bu sene bütçeye tahsisat konmuştur.

İtfaiye mektebini bitirenler

İtfaiye mektebinin bu devre imtihanları bitmiştir. Mektebe bu sene 42 kişi girmiş, 40 tanesi muvaffak olmuştur. Yakında bunların diplomaları verilecektir. İtfaiyeye yeniden bir tahlisiye ve bir tahrib kamyonu, ayrıca iki hasta nakliye otomobili alınarak takviye edilmiştir. Kamyonlar Amerikadan gelmiş, karasörleri burada yapılmıştır.

ŞEHİR İŞLERİ

Binaların fennî muayenesi

Binaların fennî, sıhhî muayeneleri yapılmadan evvel ikamete tahsis edildiği anlaşılmış ve bunun men'i lüzumu Belediye fen heyetinden alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Yeni tip ekmeğin kontrolu

Belediye bugün bütün fırınlardan nümune alarak yeni çeşniyi tetkik edecektir. Bazı fırınlarda eskiden kalma mühim miktarda un mevcud olduğu anlaşılarak bunlar eski çeşni üzerine ekmek imaline mecbur tutulmuşlardır.

Fırıncılar cemiyeti reisi Ahmed Rızanın Belediyeye müracaatle Ofisten verilen bazı unlardan şikâyet ederek, bu unla yapılan ekmekten kendilerinin mes'ul tutulmamasını istediğini yazmıştık. Toprak Ofisi müdürlüğünden aldığımız malûmata nazaran bu unların bozuk olduğu doğru değildir. Yalnız bir depoda bir kaç çuval rütubetten nemlenmiş, bilâhare bunun da önüne geçilecek tedbirler alınmıştır.

Başıboş kedi ve köpeklerin itlâfı

Belediye, köpek ve kedilerle şiddetli bir mücadele açmıştır. Teşkil edilen ekipler ilk olarak Kadıköyünden itibaren Boğazın Anadolu sahilinde tarama usulü ile başıboş köpekleri itlâf etmektedirler. Belediyenin ilânına rağmen bazı kimseler köpeklerini serbest bırakmışlar, bunlar da itlâf edilince şikâyete kalkmışlardır. Mayıs ayı zarfında bu ekipler 1700 köpek, 462 kedi itlâf etmişlerdir. Mücadeleye devam edilecektir.

Hastanede öldü

Şişlide Bilgiç sokağında oturan Dimitri Paskal, evvelki gece yatağından kalkmış, camekânlı kapıyı açmak isterken sarhoşlukla cama çarpmıştır. Cam kırılmış ve Dimitri Paskal, kolundan yaralanmıştır. Damarı kesilen yaralı, fazla kan kaybettiğinden, kaldırıldığı Beyoğlu Belediye hastanesinde ölmüştür. Adliye hekimi Enver Karan, gömülmesine ruhsat vermiştir.

Doğru değil mi?

Alkollü içkiler

Büyük Millet Meclisinde İnhisar idarelerinin bütçeleri bahis mevzuu olurken cereyan eden münakaşalardan ilham alan bazı gazeteler «alkollü içkiler yasak edilmeli mi?» başlığı altında bir anket açtılar. Bu ankete muhtelik mesleklere mensub münevverler cevab veriyorlar. Tabiatile bir kısmı alkollü içkilerin - herkesçe malûm olan - zararlarını sayıp dökerek «yasak edilmeli!» neticesine varıyorlar. Diğer bir kısmı da devletin mühim bir varidat şubesinin kökünden yıkılmasını münasib görmüyorlar. «Bunların zararını tahdide çalışmalıdır!» diyorlar.

Alkollü içkilerin dünya üzerinde hiç bir yerde kat'iyetle yasak edilemiyeceğine, bilâkis insanların memnu olan şeylere karşı inhimak ve ihtirasları artarak onlara erişmek için her türlü hile ve entrikalara tevessül edeceklerine bundan sekiz sene evvel Birleşik Amerika devletleri tarafından tatbik edilmek istenilen «içki yasağı» nın muvaffakiyetsizlikle neticelenmesi pek güzel bir misal olmuştur. Mesele, oradaki muazzam ve muntazam teşkilâtla başarılamayınca, diğer taraflarda onun hiç önüne geçilemiyeceği muhakkaktır. Binaenaleyh vatandaşları bu tehlikeden korumak, ancak onlara tâ ana kucağından başlıyarak mekteblerde ve mekteblerini bitirmiş olan gençlere de içtimaî müesseselerde tertib edilecek konuşmalar ve konferanslarla muaşeret âdabının mühim fasıllarından birini teşkil eden sağlam bir «sofra ve yeme, içme» terbiyesi vermek, alkolün fazlasının bünyede, dimağda, ruhta yapacağı tahribatı ve bunun bir sülâlenin ömrü müddetince devam edip gideceğini - sade nazariyat ve nasihat sahasında kalmıyarak - lâboratuar tecrübelerile de bilfiil göstermekle kabil olur, diyoruz,

Doğru değil mi?

Fatih cinayeti

Karısını öldüren adamın muhakemesine bugün başlanıyor

Fatihte Âşıkdede caddesinde karısı Mükerremi bıçakla feci surette öldürmekten suçlu Mezbahada kesici Fazıl Enginin, meşhud suç kanunu mucibince bu sabah İstanbul ikinci Ağırceza mahkemesinde muhakemesine başlanması muhtemeldir. Vak'anın Müddeiumumilikçe ifadeleri alınmış 30 şahidi vardır.

Kanunun 449 ve 51 inci maddelerine göre dava açılmıştır.

Karısı Mükerremi kasab bıçağile öldüren suçlu, Mezbaha kesicisinin ifadesine bakılırsa, Mükerrem, kocasile birlikte oturdukları evi habersizce boşaltmış, bir yaşındaki çocukalrını kocasına götürülmek üzere komşu bakkal Basriye bırakmıştır. Diğer taraftan, Mükerrem, Tahir isminde birisile evlenmeği düşünüyormuş, hatta Tahir ona Haydar caddesinde bir ev tutmuş. Vak'a günü de, Fazıl Engin, karısına sokakta Tahirle görüşürlerken rasla - mış, kadın «ben artık senin yanına dönmiyeceğim» deyince, kesici, ne yaptığını bilemiyerek bıçağını çıkarmış ve Mükerreme üstüste bir kaç kere saplamıştır. Ölüme sebeb olan en tehlikeli yara, kadının iki küreği arasına bıçak saplanarak açılan yaradır. Vak'a sırasında Tahir kaçmış, Mükerrem de kaçarken kocası tarafından yakalanmıştır.

İstanbul Nüfus müdürü vefat etti

İstanbul Nüfus müdürü Faik Haraççı evinde otururken ani bir kalb setkesinden vefat etmiştir. Cenazesi dün Vilâyet müdiran ve memurlarının huzurile kaldırılarak şehidliğe defnedilmiştir. Faik Haraççı işinin ehli ve tecrübedide bir memurdu. Vefatı teessürü mucib olmuştur.

Şehir ve Memleket Haberleri

Yüksek ve orta tedrisat müesseseleri

Maarif Vekâletine mufassal bir rapor gönderildi

Maarif Vekâleti, memleketimizdeki yüksek ve orta tedrisat müesseselerinin faaliyetini, talebe ve muallim miktarını ve ihtiyaclarını tetkik etmektedir. Bu hususta istenen malûmat Vekâlete gönderilmiştir.

Üniversite Rektörlüğü tarafından hazırlanan rapora göre, yedi sene evvel kurulan İstanbul Üniversitesinin ilk sene 2800 olan talebe sayısı, 1940 ta 8000 e çıkmıştır. Halen Üniversite tedris kadrosunda 52 si Türk, 44 ü ecnebi 96 profesör, 112 doçent, 155 maaşlı ve 77 ücretli olmak üzere 232 asistan çalışmaktadır.

Geçen sene Maarif Vekâletine devrolunan Ankara Hukuk Fakültesinin 180 i yatılı, 1642 si yatısız erkek, 197 si kız 2019 talebesi mevcuddur. Bu fakülte de yeni programa göre dört senelik tedris sistemi takib etmeğe başlamıştır.

Ankara Dil, Tarih - Coğrafya Fakültesi ilk mezununu vermiştir. Bu fakülteye geçen ders yılında 214 kız, 467 erkek olmak üzere 682 talebe devam etmiştir. Fakültenin tedris kadrosu 41 profesör, doçent ve asistandan ibarettir. Bu fakülte ilk kurulduğu seneden itibaren yatılı talebe almakta idi. Bundan böyle fakülteye yalnız neharî talebe alınmasına karar verilmiştir. Hükûmet hesabına okuyan talebeye ayda 40 lira burs verilecektir. Bu fakülte de son senelerde fazla rağbet görmeğe başlamıştır.

MÜTEFERRİK

Maliye Vekili Ankaraya gitti

Maliye Vekili Fuad Ağralı dün akşamki trenle Ankaraya dönmüştür. İstanbul Defterdarı Şevket de Maliye Vekâletile temas etmek üzere dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Asker ailelerine yardım

Belediye, asker ailelerine haziran aylığını vermeğe başlamıştır. Kazalar muhasebei hususiyeden para istemiş ve bu paralar gönderilmiştir. Muhasebei hususiye bu işe ayda 150,000 lira vermektedir.

Beyoğlu Halkevinin güzel bir teşebbüsü

Cemiyet ve kültür işlerimizde daima muvaffakiyetli hizmetler başaran Beyoğlu Halkevi, yaz mevsimlerinde kapalı salonda temsiller veremiyordu. Halk hesabına bu noksanın mutlaka izalesini düşünen Ev, güzel ve orijinal bir teşebbüsü ele almış, bir seyyar sahne yaptırmıştır. Her yere nakli kabil olan bu sahne ile, önümüzdeki pazardan itibaren şehrin meydanlarında temsiller ve konserler verilecektir. Beyoğlu Halvekini tebrik eder ve muvaffakiyetler dileriz.

Bina vergilerine yapılan zamlar

Bina vergisine yapılan zam hakkında Belediye, alâkadarlara bir tamim göndermiştir. Bunda meskenlerde bina vergisinin altıda biri, diğer binalarda üçte biri nispetinde ayrıca müdafaa vergisi alınacağı bildirilmektedir. Bu nispet, buhran vergisinin aynıdır. Tarh usulleri buhran vergisindeki kanuna göredir. Bina ve buhran vergisinden muaf tutulan binalar bundan da istifade edeceklerdir. Tahsil edilen munzam vergiler bina vergisi yatırılırken bankalarca ve malsandıklarınca hazine hesabına kaydedilecektir.

Bu vergilerin tahsil olunduktan bir ay sonra hazineye yatırılmış bulunması mecburidir. Buna riayet etmiyenlerden bu vergi müştereken yüzde on zamla tahsil olunacaktır.

Tahakkuk muamelesi bu ayın sonuna kadar ikmal edilecek, sonra tahsilât yapılacaktır.

Basın Birliği kongresi

İstanbul mıntaka kongresi dün toplandı, encümenler seçildi, cumaya son içtima yapılacak

Matbuat kongresi içtima halinde

Türk Basın Birliği İstanbul mıntaka kongresi, dün öğleden sonra saat 14 te Eminönü Halkevinde toplanmıştır. Toplantıda, şehrimizde bulunan gazeteci meb'uslar ve birçok basın mensubları hazır bulunmuşlardır.

Celseyi, mıntaka reisi Hakkı Tarık Us açarak, bir sene zarfında idare heyetinin yaptığı işleri hulâsa ve nizamname mucibince kongreye bir reisle bir ikinci reis ve iki kâtib seçilmesini teklif etmiştir. Bunun üzerine tercihan açık reyle yapılan intihabda birinci reisliğe Akşam gazetesi başmuharriri ve Sıvas meb'usu Necmeddin Sadak, ikinci reisliğe Bürhan Felek, kâtibliklere de Suad Derviş ve Reşad Feyzi seçilmişlerdir. Müteakıben riyaset makamının teklifi üzerine Peyami Safa, idare heyeti raporunu okumuştur.

Selâmi İzzet Sedes söz alarak raporun birçok noktalarına itirazlarda bulunmuş ve Basın Birliği mensublarına, şimdiye kadar ne gibi kolaylıklar yapıldığını sormuştur. Selâmi İzzet, bundan başka, birlik bütçesinin maaş faslındaki kabarıklığa da işaret ederek tenkidlerde bulunmuştur.

Hakkı Tarık Us, bu tenkidlere cevab vermiştir. Bu esnada azadan bazı zevat, raporun ilkönce encümenlerde tetkiki muvafık olacağı mütaleasında bulunmuşlarsa da riyaset makamı, raporun encümence tetkikinden evvel umumî bir müzakere yapılmasını tasvib ve ekseriyet de bu teklife iştirak etmiştir.

Bunun üzerine, bazı muharrir arkadaşlar söz alarak, idare heyetinin hareketsizliğinden şikâyet etmişlerdir. Bu meyanda Naci Sadullah, çok acı tenkidlerde bulunmuş ve Basın Birliğini henüz bir nizamnamesi dahi bulunmıyan gayrikanunî bir teşekkül olarak tavsif etmiştir.

Müteakıben Bürhan Felek, azadan taahhüd paralarının tahsili bahsine temas ederek, maaşları artırıldığı bildirilen tahsildarların kendisinden altı aydanberi para tahsil etmediklerini söylemiştir.

Azadan diğer bazı zevat da, rapor hakkında mütalealarını bildirmişlerdir.

Neticede, raporun tetkiki için Bütçe, Hesab ve Dilek Encümenlerinin teşkili kararlaşmış ve bu encümenlere aza seçildikten sonra, önümüzdeki cuma günü tekrar içtima edilmek üzere toplantıya nihayet verilmiştir.

Türk Basın Birliği İstanbul mıntaka reisliğinden:

1 — Kongremiz, önümüzdeki cuma günü saat 14 te toplanacaktır. Arkadaşlarımızın hazır bulunarak mütalealarından faydalandırmalarını rica ederiz.

2 — Dilekler Encümeni perşembe günü saat 11 de Haber gazetesi idare evinde toplanacak ve toplanan teklifleri orada tetkik edecektir.

Kongrede konuşularak bir karara bağlanması istenen teklifleri varsa, arkadaşlarımız, gerek kongre, gerek mıntaka reisliği vasıtasile yazabilirler ve gerek doğrudan doğruya toplantı yerinde komisyon reisliğine bizzat veya yazı ile bildirebilirler.

SIHHAT İŞLERİ

Hastabakıcı kurslarına muallim olacak Tıb talebesi

Cerrahpaşa ve Haseki hastanelerinde, hastabakıcı kurslarında çalışan Tıb Fakültesi kız talebeleri dün mesailerini bitirmişlerdir. Verilen karar mucibince talebeler gönüllü hastabakıcı kurslarında hocalarının murakabesi altında muallim olarak çalışacaklardır.

Fakülte dekanlığı Yardımsevenler cemiyetile de temaslarda bulunduktan sonra kursları açacaktır.

Yeni kurslar

Yardımsevenler cemiyetinin teşebbüsile, şehrimizin muhtelif hastanelerinde dünden itibaren yeni hastabakıcılık kursları açılmıştır. Bugüne kadar kurslara iştirak etmek üzere Halkevlerine müracaat edenlerin adedi 600 e yakındır. Bunlar, ihtiyac nispetinde hastanelere taksim edilmişlerdir. Halkevlerine müracaat edip de henüz kayıdları yapılmamış olanlar, müteakıb kurslarda ders göreceklerdir. Kursların müddeti 45 gün olarak tespit edilmiştir.

Bilhassa Eyüb gibi uzak yerlerden gelen hastabakıcı namzedlerini meccanen taşımak üzere hususî otobüsler tahrik edilmesi kararlaşmıştır.

Hastanelerde açılan kurslara ellişer, altmışar kişilik gruplar iştirak etmektedir.

İKTISAD

Mağşuş afyonlar

Yuğurulmuş ve mağşuş afyonların bir defaya mahsus mübayaasına bu akşam nihayet verilecektir. Ofise bu akşama kadar mallarını teslim etmiyenler haklarını kaybedecektir. Ofis, mağşuş afyonların morfin derecesine 25, yuğurulmuşların ince mallarına 50 ve kabalara 37,5 kuruş fiat verecektir.

Dünkü ihracat

Dün şehrimizden 100,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bu meyanda Almanyaya da 76,000 liralık kepek gitmiştir.

ADLİYEDE

Köfteci dükkânındaki cinayetin muhakemesi bitti

Balatta Rifatın dükkânında köfte yerlerken, aralarında çıkan kavgada arkadaşı Ahmedi bıçakla öldürmekten suçlu Hüsameddinin muhakemesi, dün bitmiştir. İstanbul ikinci Ağırceza mahkemesi, Hüsameddinin Ahmedi kasden ve tehevvüren öldürdüğü neticesine varmış, 18 sene ağır hapse konulmasını karar altına almıştır. Diğer taraftan, bir değirmende işçilik eden bu iki arkadaş arasında gece nöbetine kalıp kalmamak meselesinden çıkan kavgada, evvelâ Ahmedin ileri atılarak Hüsameddine başile vurması, cezayı azaltıcı sebeb sayılmıştır. Bu sebeble Hüsameddinin cezası 12 sene ağır hapse indirilmiştir.

HEM NALINA MIHINA

Sulh taarruzu karşısında

Ortaya gene bir sulh taarruzu dedikodusu çıktı. Her nekadar Sinyor Mussolini veya Ludendorf gibi sulhun değil, harbin asıl olduğunu iddia ve harbin terbiyetkâr faziletinden bahsederek bu kanlı haileyi methedenler varsa da, insanlar umumiyetle sulhu harbe tercih ederler. Yalnız medenî insanlar değil, vahşilerin, hatta yırtıcı hayvanların bile hayatlarını tetkik ederseniz, döviş zamanlarının çok mahdud olduğunu görürsünüz. En huysuz, en kavgacı adam bile gündelik ömrünün yirmi dört saatini, mütemadiyen hırçınlık ve hiddet içinde geçirmez. Tabiatte dahi fırtınalar, kasırgalar alabildiğine devam edip gitmez; bilâkis sakin günler çok daha fazladır. Kutublarda bile yalnız kış hüküm sürmez; yaz da vardır. Onun için yeryüzünde asıl olan döviş değil, barış; harb değil, sulhtur. Hele böyle tayyarelerin «belâyı asümanî» halinde, muharebe meydanlarından bin kilometre uzaktaki insanlara dahi rahat uyku uyutmadıkları bir harbi sulha tercih edecek akıllı, hatta deli bile yoktur. Onun içindir ki sulh sözü olunca, herkes hemen kulak kabartıyor, ümide düşüyor. Gerçi, bu acayib harbde, sulhun bile taarruz kelimesile yanyana getirilmesi, böyle bir gecenin sabahından hayır umulamıyacağını gösteriyorsa da, barış sözü o kadar tatlıdır ki yalan da olsa hoşumuza giden bir «kelimei tayyibe» oluyor.

Ortaya atılan barış isteğini, iki muharib taraf da birbirine atfediyor. Mihvere göre sulh istiyen İngilteredir; İngiltere ile Amerikaya nazaran da sulh taarruzunu yapan Mihverdir. Sulh istemek sanki pek fena birşey imiş gibi iki tarafın da,

— Hâşâ, biz sulh istemedik; onlar istiyor; demeleri dahi gösteriyor ki bu dedikodunun barışla bitmesine inanmak kabil değildir.

Bugünkü vaziyette sulhu, daha ziyade, Mihver ister; çünkü, Almanya Danzik ve Koridor meselesini halletmek gibi mütevazı bir emelle başladığı bu harbde, hemen hemen bütün Avrupanın üstüne oturmuştur; bu vaziyette barış olursa, «Avrupa» demek «Almanya» demek olur.

İngiltereye gelince, Avrupada bir Alman hegemonyasına razı olmadığı için silâha sarılmış olan İngiltere, harb gayesini tahakkuk ettirmekten henüz çok uzaktır; İngiltere, bugünkü şartlar altında bir sulhu, ancak mağlûb olduktan, yahud mağlûb olacağına kanaat getirdikten sonra, istiyebilir. İngiltere ise, mağlûb olmamıştır. Bilâkis, şimdiye kadar, takib ettiği harbi uzatmak maksadını -Fransanın ortadan kalkmasına, hatta kendisine karşı husumetkâr bir vaziyet almasına rağmen- tahakkuk ettirmiştir. Almanya ile harb başlıyalı 21 aydan fazla ve İtalya harbe gireli bir yıl olduğu halde, İngiltere, şimdi, 1 eylûl 1939 tarihinde olduğundan daha kuvvetlidir. İngiliz imparatorluk topraklarından ve İngilterenin müdafaa ettiği araziden Fransanın burnu dibindeki iki minimini ada ile Mısırın garb çölündeki Sollum köyünden başka bir yer, düşman istilâsı altında değildir; bilâkis İtalyanın bütün şarkî Afrika imparatorluğu İngiliz işgaline geçmiştir. İngiliz kara, hava ve deniz kuvvetleri artmıştır. İngilterenin tabiî müttefiki ve muazzam sınaî kaynaklarile muhteşem cephe gerisi olan Amerikanın tam yardımı temin edilmiştir. İngiltere, geçen sene, bugünlerde, en büyük tehlikeye maruzdu ve bugüne nazaran çok daha zayıftı. Geçen yıl, sulha yanaşmıyan İngiltere, bu sene daha kuvvetlendiği ve zafer ümidi geçen seneye nazaran, yüzde yüz arttığı bir sırada, neden silâhlarını bıraksın?

İngilterenin bugün mağlûbiyeti kabul etmesi için, ortada bir sebeb yoktur. İngilterenin, mağlûb olacağını anlaması veya mağlûb olması için tahakkuku lâzım gelen şartlardan da yarın bahsedeceğiz.

Küçük hikâye

Saygısız misafirler

N. Tapman

Asuman Hanım, banyodan çıkar çıkmaz, bacaklarına zarif bir çift çorab, sırtına ipekli bir kombinezon geçirdikten sonra, mutaddan uzun süren baş tuvaletini de bitirince peynvuarını arkasına takarak köşedeki şezlonga uzandı, bekledi.

Neden sonra hafifçe çalınan sokak kapısını açtığı zaman, güzel giyinmiş, etine dolgun, pembe, kumral bir gencle karşılaştı. Misafir beşaşetle:

— Yalnız mıyız, güzelim? diye sordu.

— (Gülümseyerek) Tabiî... Raif işe gitti, hizmetçi de izinli.

Kapıyı kapatarak, Asuman Hanımın demincek oturduğu odaya geçtiler. Biraz hoşbeşi müteakıb canlanıp tatlılaşan sohbetlerinin kıvamlı bir yerinde, dışarıdan gelen tıkırdıya endişe ile kulak kabarttılar: Sokak kapısı bir anahtarla açılıyordu.

Ev sahibi yerinden fırladı:

— Eyvah... Kocam!..

Misafirini, ihtiyarsız, kolundan yakalayıp elbise dolabına doğru sürükledi. Tereddüd ve itiraza vakit bırakmadan içeri itti, kapısını kapadı. Odaya giren Raif; evde olmadığını yüzde yüz bildiği karısını karşısında görünce şaşaladı:

— Ay... Sen gitmedin mi hâlâ?..

Asuman Hanım, heyecanını yenmeğe çalışarak:

— Hayır, vazgeçtim.

— Sebeb?..

— İşte... Ne bileyim... Başım ağrıyordu. Başka işlerim de çıktı. Yarın giderim... Peki sen ne geldin?.. Hasta mısın?..

— Hayır, bir şeyim yok. Biraz yazı çıktı. İdarede patırdı içinde çalışmadansa burada rahat rahat yazarım diye düşündüm. Fakat böyle olmaz, sen mutlak gitmelisin. Mademki kadıncağız fazla hastaymış. Haber de göndermiş. Durmakta hiç mana yok. Haydi bakayım, hazırlan.

— Artık gidemem, geç kaldım.

— Geç kaldınsa iyi ya işte, acele etmek için en mühim sebeb. Şimdi saat on bir. Şuradan bir taksiye atla... Al, parasını da vereyim. Köprüde hazır vapur bulursan ne âlâ, yoksa, bir motör tut... Al onun da parasını. Ya... Yavrucuğum! Halanın gözlerini yollarda bırakma. Onun senden başka kimi var ki...

— (Dolabdaki mahpusunu düşündükçe aklı zıvanasından çıkacak gibi olur. Bir türlü ayrılmak istemez) Öyle ama...

— Artık lâmı cimi yok. İster misin, kadın kızsın da bizi mirasından mahrum bıraksın? Yapar mı yapar. Yerden göke kadar haklı. (Portmantoda gözüne ilişen şapka ile mantoyu alarak) Haydi bakayım, giy şunları. Benim hesabıma göre halanın evine iki saate kadar varır, epeyce de oturursun. Altıya, yediye doğru kalkar gelirsin. Anlaşıldı mı?.. Daha evvel geleyim deme ha... Ayıb olur.

Raif, bir yandan bunları söylerken Asuman Hanımı zorla giydirip sokak kapısından dışarı iter, bir taraftan da: merdivenleri dalgın dalgın, adeta şuursuz inen karısının arkasından seslenir:

— Bana bak, Asuman!.. Sakın, dediğimi unutma, e mi? Akşam yemeğine kadar orada kal. Geçtim, gücenir mücenir de başımıza iş çıkar.

Raif, sokak kapısını örtüp odaya girdikten sonra aynanın karşısına geçer. Güzelce tıraş olur. Bol kolonya ile silinir, saçlarını tarar, bir koltuğa oturur. Önündeki gazeteyi alır, okumaya başlar. Fakat bir şey anlamaz. Tekrar okur, gene anlamaz ve her başlayışta da saate bakmayı ihmal etmez. Nihayet gazeteyi elinden fırlatıp atar. Kalkıp dolaşmaya başlar. Bir aralık radyonun önünde durup, düğmesini çevirir: Uzun dalgada, sonsuz rusça monologdan başka şey bulamaz. Ortadan, hiç ses alamaz. Kısasına geçer. İbreyi (19) a doğru yürütürken..

Ay, kapı çalınıyor!!.. Yüreği atarak, yıldırım hızile kapıya koşar:

— Bekçi!..

— Şimdi sırası mı, be adam? Akşama uğra.. .

Beş dakika sonra bir zil sesi daha... Ve tekrar yürek çarpıntısı... Bu sefer, esmer güzeli, çapkın bakışlı, sıcak kanlı, fıkırdak bir tazecik...

— Vay, iki gözüm! Nerede kaldınız?..

Raif, fazla çekingen duran bayan misafiri; ateş üstünden külbastı kapan aç bir kedi çevikliğile, bileğinden tuttuğu gibi içeri alır, kapıyı kapatır.

Korku ile etrafına bakınan misafir, ahenkli bir sesle:

— Buraya gelmeyi fazla tehlikeli buldum, çok tereddüd ettim doğrusu. Onun için geciktim.

— Hiç üzülme meleğim, karım halasında, hizmetçi de izinli.

Odaya girerler. Fakat aksi talih; daha oturmalarına vakit bırakmadan bir muziblik yaratır: Sokak kapısından gelen tıkırdıya kulak kabartırlar: Evet, şüpheye mahal yok, kilid içinde dönen bir anahtar sesi!..

Raif, yerinden sıçrar:

— Eyvah... Karım!..

Misafir, dehşet içinde, kaçacak delik arar. Raif, sevki tabiî ile, misafirini kolundan tutup elbise dolabına doğru iter ve (aman buraya girin, ben daha evvel gidip karşılayım) diye oda kapısına doğrulur. O sırada dolabda kısa süren hafif, boğuk bir vaveylâya kimse dikkat etmez.

***

Asuman, evden çıktıktan sonra, nereye gittiğini bilmeden, bastığı yeri görmeden bir hayli yürür. Bir aralık durak yerinde tesadüf ettiği tramvaya, sebebsiz biner ve bankalar önünde de, gene ne yapacağını düşünmeden, yere iner. Bilmediği sokaklardan, ömründe geçmediği yerlerden geçer. Nihayet, sabit fikirli deliler gibi, aklı elbise dolabında, başka bir tramvayla tekrar geri döner.

Odanın eşiğinde karşılaştığı kocası:

— Hayrola karıcığım, diye sorar, ne geldin?.. Bir şey mi unuttun?.. Çantanı düşürdünse hiç üzülme, canın sağ olsun. Yanımda para var, vereyim.

— Hayır, öyle bir şey yok. Halam iyileşmiş. Vapura binerken hizmetçisine rasgeldim. Biliyorsun ya, ikide bir sinir buhranı geçirir. Gene öyle olmuş. Bu gün komşuya bile gitmiş. Benim de zaten başım ağrıyor, selâm gönderdim, döndüm.

Raif, kötü kötü soluyarak dolaşmaya başlar. Bir iki turdan sonra birdenbire Asumanın önünde durur:

— Öyleyse soyunma. Benim de başım ağrıyor. Yazıyı yarına bırakalım da seninle şöyle Boğaza doğru bir otomobil gezintisi yapalım. Belki açılırız, olmaz mı?..

— (Sevincle) Sahi... Aklıma gelmediydi, haydi çıkalım.

İkisi de, sarî hastalıktan kaçar gibi, apartımandan fırlarlar.

***

Akşam sekize doğru evlerine döndükleri zaman, ilkin masa üstünde boşalmış iki şampanya şişesini, sonra da kendi yataklarında uyuyakalmış iki misafiri görünce karı kocada bet beniz atar. Put gibi donakalırlar.

Eyy... Olur saygısızlıklardan değil!..

Raif, bayan misafirin kıskanclığile kendinden geçer. Bay misafirin bu başı açık hıyaneti karşısında sinirleri boşanan Asuman da coşup taşmak ister ama mümkün mü!.. Yatanları kaldırıp terbiyelerini vermek şöyle dursun, yüz yüze gelmeğe bile cesaret edemezler. İkisi de salona sıvışır:

— Bu ne küstahlık?!

— Bu ne kepazelik?!

— Kim bunlar?

— Ben ne bileyim?

Öyle ya, nereden bilecek...

— Hay utanmazlar!.. Namuslu bir aile yuvasında olacak şey mi bu? Acaba nasıl girdiler? Apartımanı başka anahtar da açmaz. Kapıcıdan bir sorsak mı dersin?

— Vaz geç, dedikodu olur.

— Öyleyse polise müracaat edelim. Namustur bu kuzum, şakaya gelmez.

— Elbette... Hep namusumuz için yaşayoruz. Bununla beraber polise müracaat edersek, vak'a, yarın gazetelere kim bilir ne şekilde akseder.

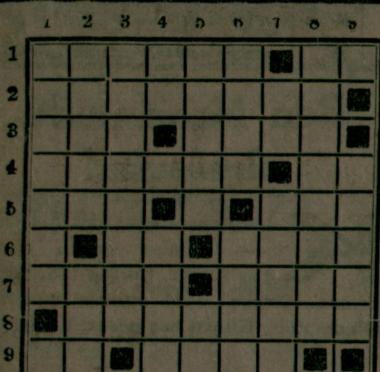
— Peki ne yapalım öyleyse? Bu hayâsızları ben, kendim de yolcu etmesini bilirim ama elimden bir kaza çıkacak diye korkuyorum.

— Aman Allah saklasın. Dur... Aklıma geldi: İstersen sinemaya gidelim. Biz gelinceye kadar onlar da kendiliklerinden defolur, giderler. Hallerinden, pek öyle hırsıza filân benzemiyorlar.

— Bak, bunu iyi buldun. Haydi öyle yapalım. (İçinden: Allahtan ki farkına varmadı... Ne kaz beyinli kadın yarabbim!..)

— (Kendi kendine: Bereket versin çocuk gibi kanıverdi... Aman ne aptal, ne vurdum duymaz herif!..)

BULMACA

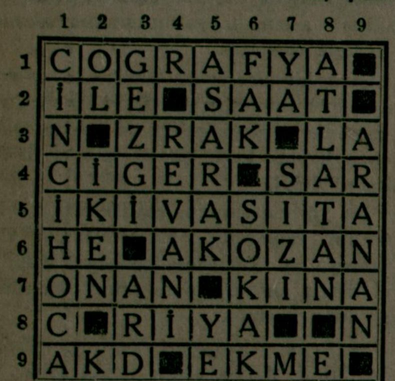
Soldan sağa:

1 — Geçinme, bir edat. 2 — Bir silâh atıcı grupunun şefi (iki kelime). 3 — Nota, mel'un. 4 — Bir oyun, isim. 5 — Binanın kısımlarından, bir sayı. 6 — Bir edat, kumanya. 7 — Serbest bırakış, aded. 8 — İtimad mevcud bulunan (iki kelime). 9 — Bir emir, ekmeğin en yakın arkadaşlarından.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Bir devletin merkezi. 2 — Bir şeyin muhtelif uzuvlarını birbirlerile ahenktar vaziyete getirme, yerme. 3 — Benliğinde hazin düşünceler hâkim olan insan (iki kelime). 4 — İşaret sıfatı, büyük muharrir. 5 — Aşırı derecede budala, bir hayvanın ikametgâhının tersi. 6 — İbadet, fizik kitablarında ismi geçen bir makine. 7 — Meşguliyetin tersi, vücudünü ortadan kaldırma. 8 — Zayıflığa karşı kullanılan ilâçlardan. 9 —Gülünü sevenin katlanacağı şey.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	C	O	G	R	A	F	Y	A	■
2	İ	L	E	■	S	A	A	T	■
3	N	■	Z	R	A	K	■	L	A
4	C	İ	G	E	R	■	S	A	R
5	İ	K	İ	V	A	S	I	T	A
6	H	E	■	A	K	O	Z	A	N
7	O	N	A	N	■	K	I	N	A
8	C	■	R	İ	Y	A	■	■	N
9	A	K	D	■	E	K	M	E	■

Üstad Lem'i hasta

Musikimizin kıymetli üstadlarından (Lem'i)nin hasta olduğunu teessürle haber aldık. Yüksek san'at kıymeti ve musikimize uzun senelerdir ettiği hizmetile tanınmış olan san'atkârımıza âcil şifa dileriz.

Hava kurumuna yardım

Albert Sion ve biraderi 6820, Şuhubi Fahri Birol 1000, Agob Mısırlıyan 500, Soryano Hananel 500, İbrahim Taşçıoğlu 500, isimlerini bildirmek istemiyen üç kardeşler tarafından 500, Sabuncu Teolos 500, Hacı Muhtar Kehnemui 400, Löbet Biraderler 400, Salamon Penso 300, Haron Sevi ve İ. Sevi 300, David Danon ve şürekâsı 300, İsmini bildirmek istemiyen bir zat tarafından 200, Naci 200, Osman Ayaz 200, Yasef Hillel 200, Albert Yeruşalmi 200, Suphi Erkin ve şürekâsı 200, Yordan Yordanidis 200, Kâmil Kural 100,

Yekûn teberruat (13,520) liradır.

ASKERLİK İŞLERİ

Yoklamaya davet

Beyoğlu Yabancı Askerlik şubesinden:

337 doğumluların ilk yoklama ve ihtiyatların 941 yoklama müddeti haziran nihayetinde bitecektir. Gelmiyenler hakkında 1 temmuzdan itibaren nakdî ceza tatbik edilecektir. Beşiktaş ve Beyoğlu mıntakasında bulunan yabancı 337 doğumlulardan ve ihtiyatlardan yoklamasını yaptırmıyanların ceza görmemeleri için haziran ayı zarfında şubeye müracaat ederek yoklamalarını yaptırmaları ilân olunur.

Küçük Sıhhat Memurları Mekteblerine Talebe Kabul Şartları

1 — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak ve yaşı 18 den aşağı ve 26 dan yukarı bulunmamak (20 den yukarı olanların askerlikle ilişiği kalmamış olacaktır.)

2 — Orta mektebden pek iyi ve iyi derece mezun olmak (lise sınıflarında bir veya iki sene fazla okumuş olanlar tercih edilecektir. Bunlarla kadro dolmadığı takdirde orta dereceliler de alınır.)

3 — İstekliler, bütün evrakını tamamlamış olduğu halde, dilekçelerini 15 eylûl 1941 tarihine kadar leylî kısmı için Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine, neharî kısmı için İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü vasıtasile Mekteb Müdürlüğüne göndereceklerdir. Kabul muamelesi, tam evrakile müracaat sırasına göre yapılır. Evrakı eksik olanlar, tamamladıkları tarihe kadar müracaat etmemiş sayılır ve haklarında muamele yapılmaz.

Gönderilecek vesikalar şunlardır:

a) Nüfus hüviyet cüzdanı aslı veya tasdikli sureti,

b) Orta mekteb şehadetnamesi aslı (daha fazla okumuş olanların şehadetname ile birlikte tahsil müddetlerini tasdik eden resmî vesika),

c) Basılmış örneğine uygun ve üstünde tasdikli fotografı bulunan bir sıhhat raporu (bu raporu Hastane Baştabibleri zarflıyarak üstünü mühürliyecek ve istekli tarafından mühürlü zarf halinde olarak gönderilecektir.)

Muayeneler: Ankara, Sıvas, Erzurum, Diyarbakır, Haydarpaşa Nümune Hastanelerile İstanbul Çocuk Hastanesinde ve İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun, Balıkesir, Aydın Memleket hastanelerinde yapılacak ve istekliler, bu hastanelerin bulunduğu vilâyetlerin Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüklerine bizzat müracaat edeceklerdir.

d) Çıktıkları mektebden veya mahallî polisinden alınmış hüsnühal kâğıdı,

e) 4,5 X 6 boyunda üç tane fotograf (cepheden alınmış ve ince kâğıda basılmış olacaktır.)

4 — Leylî kısmına kabul edildiği kendilerine tebliğ olunanlar mektebe iltihak ederken, örneği aşağıda yazılı ve noterlikten tasdikli bir taahhüd senedini birlikte götürmeğe mecburdurlar. Taahhüd senedsiz veya örneğine uymıyan senedle müracaat edecekler kabul olunamazlar. (4449)

TAAHHÜD SENEDİ ÖRNEĞİ

Leylî Küçük Sıhhat Memurları mektebine alınarak tahsil edip mezun olduğumda, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin tayin edeceği vazifede beş yıl hizmet kabul etmediğim veya kabul edip de muayyen müddeti bitirmeden bıraktığım ve sıhhî sebebler dışında mektebden daimî olarak çıkarıldığım takdirde benim için sarfedilmiş olan parayı tamamen ödemeği ve bu taahhüd senedi mucibince benden istenecek para için, ödemek mecburiyetinde olduğum tarihten itibaren % 9 faiz yürütülmesini kabul ve taahhüd eylerim.

İmza ve sarih ikametgâh adresi

Yukarıda adres ve hüviyeti yazılı olan nın bu taahhüdname mucibince ödemek mecburiyetinde bulunduğu her ders yılı için iki yüz lira olmak üzere bütün tahsil müddeti için cem'an 400 liraya kadar parayı, faizile beraber borçlu ile birlikte müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu sıfatile ödeyeceğim.

Kefilin mesleği ve sarih adresi

M. M. Vekâletinden :

1 — Kırıkkale San'at Gedikli, Ankara Musiki Gedikli, Merzifon Gedikli Orta okullarının yalnız birinci sınıflarına ve Kayseri Gedikli Orta okulunun her üç sınıfına 941 eylûlünde başlıyacak 941 - 942 ders yılı için talebe alınacaktır.

2 — İsteklilerin Türk ırkından olması, kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması, sıhhî muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında muvaffak olması şarttır.

3 — Tahsillerini iki seneden fazla terketmiş olanlar, yaşını büyültmüş veya küçültmüş olanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askerî lise ve orta okullar talimatındaki hadlere uygun olmıyanlar kabul olunmaz.

4 — İsteklilerin 10 haziran 941 den itibaren bulundukları yerlerde askerlik şubelerinden diğer kaydı kabul şartlarile müracaat yollarını öğrenmeleri ve buna göre de kaydı kabul kâğıdlarının en geç 10 ağustos 941 tarihine kadar askerlik şubeleri yolile girmek istedikleri okulların müdürlüklerine göndermeleri ilân olunur. «35» (4445)

Topkapı Maltepesindeki Satınalma Komisyonundan :

1 — Ellişer bin liralık 9 parti ve otuzar bin liralık 3 parti ayaktan sığır veya ciheti askeriyenin göstereceği yerde tesis edilecek basit sahra mezbahasında teslim şartile ve pazarlıkla ve ayrı ayrı olmak üzere sığır eti alınacaktır.

2 — Bunlardan birkaç partiye veya hepsine birden teminatlarını yatırarak talib çıkabilir.

3 — İhalelerine 18/6/941 çarşamba günü saat 11 de Topkapı Maltepesindeki Askerî Satınalma Komisyonunda başlanacaktır. Evsaf ve şartnameleri hergün mezkûr Komisyonda görülebilir.

4 — Muvakkat teminat her 50 bin liralık parti için 3750 lira, 30 bin liralıklar için 2250 liradır.

5 — İstekliler ihale günü ayaktan, ve sahra mezbahasında teslim şartlarının her birine ayrı ayrı fiatlar teklif edecekler ve uygun görüleni ihale edilecektir. (4423)

Zonguldak Belediye Riyasetinden:

Mezbaha için muhtelif boyda 6 aded vantilâtör ve aspiratör satın alınacaktır. Muhammen bedeli 390 liradır. Muvakkat teminatı 29,25 liradır.

İzahat almak istiyenlerin Belediye Riyasetine mektubla müracaatleri, münakasaya iştirak edeceklerin de 17/6/941 tarihli salı günü saat on beşte Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. (4414)

Ordu Hastabakıcı Hemşireler Okuluna aid bazı izahat ve okula kayıd ve kabul şartları

1 — Ordumuza hastabakıcı ve hemşire yetiştirmek üzere Ankarada M. M. V. tarafından 1939 senesinde açılmış olan Hastabakıcı ve Hemşireler okuluna bu sene de 50 talebe alınacaktır. Okula girmek arzu edenler, bulundukları mahallin Valiliğine, Kaymakamlığına veya Askerlik şubelerine dilekçe ile müracaat edeceklerdir.

2 — 3433 sayılı kanun mucibince bu okuldan mezun olacaklar, memur olup tekaüdiye alacaklardır.

3 — Mezun olanlar altı senelik mecburî hizmetlerini ordu hastanesinde yapacaklar; ondan sonra arzu ederlerse memleketteki bütün sıhhî teşekküller kendilerine açık olacaktır.

4 — Tahsil müddeti 3 sene olup bu müddet içinde okurlara ayda beş lira harçlık verilecek ve iaşe ve ilbasları tamamen okula aid olacaktır.

5 — Okuldan mezun olanlar, barem kanununa göre yirmi lira aslî maaştan başlamak üzere maaş alacaklar ve bu miktar gittikçe çoğalacaktır. Bu zaman dahi iaşe, giydirme ve barınma orduya aid olacaktır.

6 — Okul 15 eylûl 941 de tedrisata başlıyacaktır.

7 — Okula kayıd ve kabul şartları şunlardır:

a — Türkiye Cumhuriyeti tebaasından olmak ve Türk ırkından bulunmak.

b — Sıhhati yerinde olmak ve durumu her iklimde vazife görmeye müsaid bulunmak «bunu her hangi bir hastane sıhhî heyeti raporile tespit ettirmek ve evraka bağlamak lâzımdır.»

c — Okurun yaşı on altıdan aşağı ve yirmi ikiden yukarı olmıyacaktır.

d — Kendisi, ana ve babası iffet ehlinden olmak «bu vaziyet polisçe tevsik ettirilerek evraka bağlanacaktır.»

e — En az orta okul tahsilini bitirmiş olmak «eleme imtihanlarında muvaffak olmak şarttır. Veya bu derece tahsil gördüğünü ispat etmek» tasdikname veya bunun tasdikli bir sureti muameleli evrakına eklenecektir.

f — Evli veya nişanlı bulunmamak «evvelce evlenip boşananlarla kocası ölmüş olanlar kabul edilir» buna aid medenî halini bildirir müsbit evrak keza eklenecektir.

g — Okur sıhhî sebebler dışında okulu kendiliğinden terkettiği, evlenme suretile veya diğer inzibatî sebeblerle okuldan çıkarıldığı, altı senelik mecburî hizmetini yapmadığı veya tamamlamadığı veyahud sıhhî sebebler dışında okuldan çıkarıldığı takdirde tahakkuk ettirilecek mekteb masraflarını tamamen ödeyeceğine ve gösterdiği vesikaların tamamen doğru olduğuna dair noterlikten tasdikli ve kefilli bir taahhüdname verecektir.

8 — Yukarıdaki şeraiti haiz olan okur, okula imtihansız olarak kabul edilecektir.

9 — Yukarıdaki maddeler mucibince evrakının muamelesini bitirenlerden, vilâyet veya kaza merkezlerinde oturanlar bu makamlar veya askerlik şubeleri vasıtasile evraklarını doğrudan doğruya Ankara Merkez Hastanesi Baştabibi ve Okul Müdürlüğüne gönderilecektir.

10 — Müracaatlerin ağustos 1941 nihayetine kadar sona erdirilmesi lâzımdır.

11 — Okurların kabul edildikleri ve mektebe hareket etme tarihleri aynı makamlar tarafından kendilerine bildirilecektir.

12 — Kabul edileceklerin okulun bulunduğu Ankaraya kadar gelmek ve okulda tekrar yapılacak sıhhî muayene neticesi hastalıkları tebeyyün edenlerin memleketlerine gitmek için masraf edecekleri yol paraları kendilerine aid olacaktır. (3837)

Zonguldak Belediye Su İşleri İdaresinden :

Muhtelif eb'adda Ticaret Vekâletince kabul buyurulmuş tipte ve ayarlanmış 180 aded su saatleri satın alınacaktır. İhalesi 17/6/941 tarihinde Zonguldak Belediyesi Daimî Encümeninde yapılacaktır. Mecmuunun muhammen bedeli 3460 liradır. Muvakkat teminatı 259,50 liradır. Şartnamesi Su İdaresinden bedelsiz olarak verilmektedir. İhaleye iştirak etmek istiyenlerin muayyen günde saat 15 te teminatlarile müracaatleri ilân olunur. (4426)

Mudanya Belediyesinden :

6/6/941 günü açık arttırma ile üç sene müddetle kiraya verileceği evvelce ilân olunan İskelemeydanında Belediye kazino ve lokantasına verilen kira bedeli lâyık hadde görülmediğinden arttırma 17/6/941 salı gününe uzatılmıştır. İsteklilerin o gün saat 15 te pey akçelerile birlikte Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. (4422)

Beykoz Askerî Satınalma Komisyonundan:

1 — Erzak ve eşya nakliyesi 16/6/941 pazartesi günü saat «14» te kapalı zarfla ihalesi yapılacaktır.

2 — İlk teminatı «1050» liradır.

3 — Şartnamesi hergün Beykozdaki Satınalma Komisyonunda görülebilir.

4 — İsteklilerin belli saatinden bir saat evveline kadar kanunî şekildeki teklif mektublarını Komisyona vermiş olmaları şarttır. (4119)

M. M. Vekâletinden :

Konya Askerî Orta Okuluna Talebe Alınıyor

1 — 1 eylûl 941 de başlıyacak 941 - 942 ders yılı için Konya Askerî Orta okulunun her üç sınıfına da talebe alınacaktır.

2 — İstekli talebenin Türk ırkından olması, kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması, sıhhî muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında da kazanması şarttır.

3 — Her ne sebeble olursa olsun tahsili terkedenler, yaşını büyültmüş veya küçültmüş olanlar, kendi okullarında sınıf geçme sınavlarında ipka veya bütünlemeye kalanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askerî liseler ve orta okullar talimatındaki hadlere uygun olmayanlar kabul olunamaz.

4 — İsteklilerin 10 haziran 941 den itibaren bulundukları yerlerde askerlik şubelerinden, diğer kaydı kabul şartlarile müracaat yollarını öğrenmelerini ve buna göre de kaydı kabul kâğıdlarını en geç 10 ağustos 941 tarihine kadar askerlik şubeleri yolile Konyadaki Askerî Orta Okul Müdürlüğüne göndermeleri ilân olunur. (4435)

Darüşşafaka Müdürlüğünden :

1942 yılı mayısının sonuna kadar Darüşşafakaya lüzumu olan koyun eti, kuzu eti, sığır etile 450 çeki odun ve yaş sebzenin pazarlıkla ihalesi yapılacaktır. Bunlara aid miktarlarla evsaf ve şartnameler Türk Okutma Kurumu Merkezinde tetkik olunabilir. Pazarlık haziranın 26 ncı perşembe günü saat 15 te et ve saat 15,30 da odun ve saat 16 da sebze ihaleleri Nuruosmaniyede Türk Okutma Kurumu Merkezinde yapılacaktır. (4457)

İstanbul Fiat Murakabe Komisyonundan :

73 No.lı ilân — Ellerinde naftalin bulunanlar miktarlarile bulundurdukları yeri ve kendi adreslerini bir beyanname ile en geç 12/6/941 saat 17 ye kadar Fiat Murakabe Bürosu Şefliğine bildirmeleri Millî Korunma kanununun verdiği salâhiyete istinaden ilân olunur. (4464)

Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesinden :

1500 aded afyon ihrac sandığı mubayaa edileceğinden yapmağa talib olanların nümunesini Beşiktaş Çöp iskelesinde Afyon depomuzda görmeleri ve açık pazarlığı yapılmak üzere beraberlerinde 500 lira nakid veya banka teminat mektubile birlikte 13/6/941 cuma günü saat 15 te Sirkecide Liman hanındaki Şubemize müracaatleri. (4451)

İstanbul Levazım Amirliği satın alma komisyonundan :

1 — İstanbulda, Eyübde Bahariyede Levazım Gayrimamul ambarında mevcud elli ton bakır levhadan aşağıda cins ve miktarları yazılı 14 kalem bakır edevatı pazarlıkla yaptırılacaktır.

2 — Bu kapların cinslerine göre beheri için ayrı ayrı ücreti imaliye verilecektir. Verilecek bakır levhalar ambarda görülür. İmal edilecek bakır kapların nümune, evsaf ve şartnamesi Tophanede Lv. Âmirliği Satınalma Komisyonunda görülür.

3 — İsteklilerin bu şerait, evsaf ve nümunesi dahilinde verilecek bakırların her birine istedikleri ücreti imaliyeyi bir teklif şeklinde 11/6/941 çarşamba günü saat 14 te İst. Tophanede Lv. Âmirliği Satınalma Komisyonuna vermeleri.

4 — En ucuz ücreti imaliye teklif edene aynı günde ihalesi yapılacağından talibleri kanunî vesaik ve ilk teminatlarile Komisyona gelmeleri.

Aded	
150	Büyük kazan
123	Küçük kazan
543	Büyük süzgeç
258	Saplı tas
303	Kepçe
1,389	Yağ tavası
4,678	Karavana
1,971	Bakraç
1,833	Bakraç
21,603	Aş kabı
10,062	Aş kabı
33,318	Aş kabı
4,236	Küçük aş kabı
4,569	Küçük aş kabı

«1» (4377)

***

Beherine 275 kuruş fiat tahmin edilen 30,000 aded kromlu tüylü koyun derisi alınacaktır. Müteahhid nam ve hesabına pazarlıkla eksiltmesi 13/6/941 günü saat 14 te Tophanede İst. Lv. âmirliği Satınalma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 5375 liradır. Nümune ve şartnamesi komisyonda görülür. Taliblerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (3 - 4399)

***

Aded	
175,000	galvanizli köprülü sürgü
175,000	» köprüsüz sürgü
160,000	» kesme kanca.

Yukarıda yazılı üç kalem malzeme 13/6/941 cuma günü saat 14,30 da Tophanede Lv. âmirliği Satınalma komisyonunda müteahhid nam ve hesabına pazarlıkla satın alınacaktır. Tahmin bedeli 14,825 lira, ilk teminatı 1111 lira 87 kuruştur. Nümune ve şartnamesi komisyonda görülür. Taliblerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (2-4398)

RADYO

Bu günkü program

7,30	Program	18,30	Konuşma
7,33	Müzik (Pl.)	18,40	Müzik (Pl.)
7,45	Haberler	19,00	Yuva saati
8,00	Müzik (Pl.)	19,15	Orkestra
8,30	Evin saati	19,30	Haberler
★		19,45	Orkestra
12,30	Program	20,15	Rad. Gazetesi
12,33	Şarkı (Pl.)	20,45	Orkestra
12,45	Haberler	21,00	Konuşma
13,00	Müzik (Pl.)	21,10	Müzik (Pl.)
13,15	Şarkı (Pl.)	21,30	Konuşma
13,30	Müzik (Pl.)	21,45	Klâsik müzik
★		22,30	Haberler
18,00	Program	22,45	Dans Mü. (Pl.)
18,03	Fasıl sazı	23,30	Kapanış.

Sağlıklı çocuk yetiştirmek

Bilgile bakım, çocuğun sıhhatini teminle beraber bakım zahmetini de yarıya indirir. Çocuğunuzun kaç aylık olduğunu ve altı kuruşluk posta pulu ile adresinizi bize blidiriniz. Size (Bakım Öğüd) lerimizden gönderelim.

Çocuk Esirgeme kurumu genel merkezi ANKARA

Ölüm

Temyiz mahkemesi eski 4 üncü ceza dairesi reisi merhum Ali Fehmi Beyin biricik kızı ve Anadolu Ajansı muharriri Süreyya Kalabay, A. E. G. şirketi muhasebecisi Adnan, deniz önyüzbaşı Sahib, İş Bankası memurlarından Faruk Kalabayın kardeşleri Muammer Turan Kalabay müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak henüz çok genc yaşında iken Kızıltoprak Bağdad caddesi 139 numaralı evinde dün vefat etmiş ve vasiyeti üzerine babasının Sahrayicediddeki metfenine tevdi edilmiştir. Allah rahmet eyliye.

Zayi — 4/545 numarada kayıdlı liman cüzdanımı kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan zayiin hükmü yoktur.

312 doğumlu İlyas oğlu Halil Öner

İstanbul Borsası, 9/6/1941

Londra	1	Sterlin	5,24
Nevyork	100	Dolar	130,—
Cenevre	100	İsv. Frc.	30,2025
Madrid	100	Peçeta	12,9375
Yokoha	100	Yen	31,1375
Stokholm	100	İsveç K.	30,745

ESHAM VE TAHVİLÂT

İstanbul Dok ve Antrepo Tahvil	12,80	12,80

Zonguldak Belediye Su İşleri İdaresinden :

Muhtelif eb'adda 100 aded kolye piriz takımları eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 17/6/941 tarihinde Zonguldak Belediye dairesinde saat 15 te yapılacaktır. Şartnameleri Su İdaresinden bedelsiz verilmektedir. Muhammen bedeli 1338,50 liradır. Muvakkat teminatı 100,39 liradır. Taliblerin muayyen günde Daimî Encümene teminatlarile müracaatleri ilân olunur. (4427)

İstanbul Ticaret ve Zahire Borsasından :

Borsa mubayaacılarından Yusuf Ziyaya aid teminat mektubunun müddeti hitam bulduğu cihetle borsa muamelâtından mütevellid matlubu olanların iş bu ilân tarihinden itibaren on gün içinde Borsaya müracaatleri ilân olunur.

Ankara Nümune Hastanesi Başhekimliğinden :

Cins	Miktarı	Tutarı Lira K.	Muvakkat teminat Lira K.	İhale tarihi	İhalenin şekli
Ekmek	70,000 kilo	8400 00	630 00	25/6/941 çarşamba saat 11 de	Pazarlık
Francala	2,000 »	360 00	27 00	»	»

1 — Ankara Nümune hastanesinin 1941 malî yılı ekmek ve francala ihtiyacının temini için kapalı zarf usulile yapılan eksiltmeye talib zuhur etmediğinden pazarlıkla mubayaasına karar verilmiştir. Taliblerin muayyen gün ve saatte teminatlarile birlikte Ankara Nümune hastanesinde müteşekkil Komisyona müracaatleri.

2 — Şartnameler Ankarada Hastane İdaresinde ve İstanbulda Sıhhat Müdürlüğünde görülebilir. «3107» (4366)

İzmir Belediyesinden :

Otobüs İşletme İdaresine senelik «300» ton motorin satın alınması Yazı İşleri Müdürlüğündeki şartnamesi veçhile kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 38700 lira, muvakkat teminatı 2902 lira 50 kuruştur. İhalesi 23/6/1941 pazartesi günü saat 16,30 dadır. 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde hazırlanmış teklif mektubları ihale günü azamî saat 15,30 a kadar Encümen Riyasetine verilir. «2071» (4412)

ELEKTRİK SAYAÇLARI Ayar ve Fen Memuru Aranıyor

Kayseri ve Civarı Elektrik T. A. Şirketinden:

Şirketimizin sayaçlar ayar ve fen memurluğu münhaldir. Taliblere ehliyetnamelerine göre 120 - 150 lira ücret verilecektir. İsteklilerin tercümei hallerini ve şimdiye kadar çalıştıkları yerleri gösterir vesikalarile bir kıt'a fotoğraflarını göndermek suretile Şirket Müdüriyetine müracaatta bulunmaları ilân olunur.

Yazan: *Lajos Zilahy* — 72 — Çeviren: *F. Zâhir Törümküney*

Çar'ın yüzüne mahzun bir tebessüm yayıldı. Elini sallayarak selâma mukabele etti. Sokaktan her kim kendisine selâm verirse bu şekilde mukabele ediyordu. Son zamanlarda müthiş bir korku dimağını kemiriyordu. Bazı geceler uykusu kaçıyor, kendisinin de kendinden evvelki Çarların âkıbetine uğrayacağından, yani öldürüleceğinden endişe ediyordu.

Balkonun önünden geçen her adamda müstakbel katilini görüyor ve kendisine bu adamlar tarafından hürmetkâr selâmlar verildikçe bir çocuk gibi seviniyor, nazik ve mültefit bir tebessümle mukabele etmek için acele ediyordu.

Peter bir dakika daha orada durdu. Sonra bu çocukca hareketinden utanmış gibi birdenbire döndü ve sür'atle uzaklaştı.

Tobolsk halkı bir kaç gün içinde Çarın kendi aralarında bulunmasına o kadar alışmışlardı ki, artık villânın önünden geçerken başlarını kaldırıp balkona bakmağa bile lüzum görmeyorlardı.

Bu adamın mevcudiyeti Peter'in hayalini gıcıklıyor, bir mıknatıs gibi kendine çekiyordu. Bazan balkonun karşısında durur, Çar'ın parmaklığa dayanan elini dakikalarca seyrederdi. Bu ele baktıkça aklına garib düşünceler gelirdi. Bu el, zamanında isteseydi, ufacık bir hareketile harbi durdurabilirdi. O zaman onun hayatı da bambaşka olurdu. Çoktan yurduna, karısına kavuşur, bankada hukuk müşavir muavinliğine terfi eder, Miett'ten biri kız, diğeri oğlan olmak üzere iki çocuğu olur, hulâsa yaşamanın bir mânası ve gayesi bulunurdu.

Tam bir senedenberi memleketten hiç bir haber alamamıştı. Miett'in son mektubu geçen temmuzda gelmişti. O zamandanberi ne Miett'ten, ne de annesinden bir satırlık bir kart almıştı. Çok defa sokakta giderken veya sofrada yemek yerken kalbine bir ok saplanıyordu: Ya Miett öldüyse?

Miett'in kendisine ihanet etmiş olmasından ise ölmesini tercih ediyordu. Eğer Miett ölmüş ise, onun da artık ölümden korkusu kalmıyacaktı. Zaten günün birinde nasıl olsa ölecek değil miydi? Beş, on sene evvel veya sonra... Bunun ne ehemmiyeti vardı. Onu hayata bağlayan tek bir şey varsa, o da Miett'e kavuşmak iştiyakı idi. Onu göremedikten, dudaklarının lezzetini tadamadıktan, yorgun başını yumuşak göğsünde dinlendiremedikten, sesinin tatlı nağmelerini dinleyemedikten sonra hayatın ne kıymeti ve mânası kalırdı. Podçuvoşi kampında esirlerin geniş bir mezarlıkları olmuştu. Oradaki tanıdıklarının ölüm haberlerini işittikçe, kalbini bir ürperme sarar, Miett'ini bir daha göremeden kara topraklara gömülmek korkusu içine fenalıklar verirdi. Şeytan kulağına kurşun, ölüm denilen o insafsız canavar henüz miskinler otelinden kimseye saldırmamıştı. Halbuki gıdasızlık ve her nevi yoksulluğa inzimam eden ruh azabı içlerindeki yaşamak enerjisini her gün biraz daha kırıyordu.

Evet, eğer Miett artık yaşamıyorsa, ölüm onun için de bir kurtuluş yoluydu.

Fakat Miett'in hayatta bulunduğunu ve aşkını başka bir erkeğe verdiğini bilerek üç senedenberi devam eden yakıcı bir intizardan ve bin bir ıstırabdan sonra burada dünyaya gözlerini yummak ihtimali feci bir şeydi.

Bunu düşünmek bile istemiyordu.

Bazan rakibinin kim olabileceğini araştırıyor ve böyle zamanlarda karşısına Adam Mişka'nın hayali dikiliyordu.

— Macaristana döner dönmez, onu öldüreceğim, diyordu.

Zihninde bu cinayetin bütün teferrüatını işleyordu. Bazan odasında yalnız kaldığı zamanlarda, bu cinayeti bir aktör gibi oynuyordu. Bazan yatağına sırtüstü uzanıyor ve kendini elinde tabancayla, korkunc bakışlarını düşmanının gözlerine dikmiş bir vaziyette durduğunu ve Adam Mişka'nın ince sarı bıyıklarının altından dudaklarının solduğunu, korkudan titrediğini görür gibi oluyordu.

Bazan bu kadar bayağı düşüncelere saplandığından dolayı adeta kendi kendinden utanıyor, ellerini yüzüne kapayarak saatlerce yatağında kımıldamadan yatıyordu. Böyle zamanlarda vücudünün buz gibi donduğunu hissediyor ve bu düşüncelerinin birer çılgınlık alâmeti olduğunu kabul ediyor, istikbalinden korkuyordu.

Podçuvoşi kampından hemen hemen her gün bir esir subayının çıldırarak tımarhaneye götürüldüğünü haber alıyorlardı. Esaretlerinin üçüncü senesi maneviyatlarını tamamile sarsmıştı. Miskinler otelinde de bazılarının tavrı hareketleri cidden endişe uyandıracak bir manzara arzediyordu. Bilhassa Kölberden şüpheleniyorlardı. Kölber aylardanberi kimseyle konuşmuyordu.

Acaba kendisinin de başkalarında şüphe uyandıracak garib halleri yok muydu? Hiç farkında olmıyarak, deliliğine hükmettirecek bir takım hareketlerde bulunmuyor muydu? Ona da arkasından gizli gizli acımıyorlar mıydı?

Bartha uzun sakalından dolayı ona Sent Peter adını takmıştı. Diğer bütün arkadaşları da iki seneye yakın bir zamandanberi onu hep Sent Peter diye çağırıyorlardı. Bu Sent kelimesinin altında onun şuurundan şüphe eden gizli bir istihza yok muydu?

Öyle hissediyordu ki, eğer Zinoçka ile tanışmamış olsaydı, şimdiye kadar çoktan çıldırırdı. Onun elem ve ıstırablarını bir anne şefkatile dinleyen bu kız, ona daima kuvvet ve ümid aşılıyordu.

Zinoçka ile tanışalı on ay oluyordu. Her hafta, hatta son zamanlarda haftada iki defa kızın ziyaretine gidiyordu. Aralarında aşkla en küçük bir münasebeti dahi bulunmıyan temiz ve samimî bir dostluk teessüs etti. Erkek ruhunu bütün çıplaklığile ortaya koyan düşüncelerini bile ona söylemekten çekinmiyordu. Miett'e karşı duyduğu hasret ve iştiyakı anlatıyor, kalbini kemiren kıskanclıktan bahsediyor, hatta bazı defalar intihar etmek için, ruhunda beliren sonsuz arzuyu bile saklamıyordu.

Bütün bunları, derdine şifa arayan bir hastanın, itimad ettiği bir doktora vücudünü eriten hastalığını anlatması gibi tabiî bir ifadeyle izah ediyordu.

Genc kız onu dikkat ve alâkayla dinliyordu. Bakışlarından ıstırablarını anladığı ve elemlerine iştirak ettiği okunuyordu. Bazan iyi kavrayamadığı bir noktayı tekrar ettiriyordu. Sonra onun çaresiz sandığı derdlerinin gayet basit ve geçici şeyler olduklarına onu iknaa çalışıyordu. Varlığında öyle bir incelik, o kadar derin bir sükûn vardı ki; Peter onun yanından ayrıldığı zaman kendini tamamile değişmiş, hayata emniyet ve cesaretle bakan bir insan olmuş buluyordu.

Peter yorgun olduğu veya konuşmak için ruhunda hiç bir arzu duymadığı zamanlarda Zinoçka çocukluk günlerinin hikâyesini anlatarak onu oyalıyordu.

Zinoçka yazın altı hafta için Omsk'daki bir arkadaşına gitti. Peter onun yokluğunu bütün acısile duydu. Zinoçka gittikten sonra Tobolsk sanki birdenbire boşanıvermişti. Hiç bir şey onun yerini dolduramıyor ve Peter'i oyalayamıyordu. Maamafih haftada iki, üç defa mektublaşıyorlardı. Her ikisinin de mektublarından birbirlerini aradıkları seziliyordu.

Siyasî hâdiseler birbirini takib ediyordu. Miskinler oteline her gün bir yıldırım tesiri yapan haberler geliyordu. Maamafih bu haberler onları eskisi gibi ümidle doldurmuyor, bilâkis neş'elerini kaçırıyordu. Çünkü ortalığın böyle karmakarışık bir hale gelmesinin netice itibarile kendi vaziyetlerine de tesir edeceğini biliyorlardı.

Podçuvoşi kampından iki bin Macar ve Avusturyalı subayı daha şarka, Amur sahillerine doğru naklettiler. Genelkurmay, esirlerin isyan ederek Çar'ı kurtarmağa teşebbüs etmelerinden korkuyordu. Bir kaç gün evvel ayıcıları da götürmüşlerdi.

Miskinler otelinde günün birinde onları da vapurlara doldurup daha içerlere gönderecekleri hakkında umumî bir endişe uyanmıştı. Son zamanlarda vaziyetleri bir haylı bozulmuştu. Dört aydanberi elli rublelerini alamıyorlardı. Binaenaleyh malî vaziyetlerinin bu kadar bozuk olduğu bir sırada Tobolsk'dan ayrılmaları hepsi için bir felâket olacaktı.

Çaba'nın sebze bahçeleri tâ İrtiş sahiline kadar uzanıyordu. Bilhassa bu sene o kadar bol mahsul olmuştu ki, Tobolsk pazarının sebze ihtiyacının mühim bir kısmını temin edebileceklerdi. Zaten günlerdenberi pazara lahana, domates, soğan sevkediyorlardı. Şimdilik yegâne kazanc membaları bu sebze bahçesiydi. Podçuvoşi kampındaki esirlere de arada bir, bir kaç çuval soğan ve lahana vermek suretile yardım ediyorlardı.

Bir akşamüzeri Mezeyi, Peter'in odasını açtı:

(Arkası var)